

[Niels Helveg Petersen]

Samtidig med indkomstpoltikken er det nødvendigt at føre en tilbageholdende udgiftspolitik af hensyn til udviklingen på statsfinanserne. Det er nødvendigt at minde om, at vi fortsat har et meget stort underskud på statsfinanserne, men det er for nedadgående, heldigvis. Når det er for nedadgående, har det sammenhæng med to væsentlige forhold: for det første den bedre udvikling i beskæftigelsen, for det andet den lavere rente. Alene 1 pct. lavere rente af de penge, vi skal låne til at finansiere statsunderskuddet med, betyder en bedring for statsfinanserne på 1½ mia kr. Det vil sige, at hvis man fører en politik, der øger de offentlige udgifter og dermed bidrager til at presse renten op, så presser man yderligere underskuddet på statsfinanserne i vejret.

Derfor er det et led i aftalen mellem regeringen og det radikale venstre, at de samlede offentlige udgifter fra 1984 til 1985 ikke skal stige. Det synes jeg er en god målsætning. Der er ikke tale om, at de offentlige budgetter skrues ned, eller, som hr. Gert Petersen så smagløst har sagt det så mange gange, at vi bomber den offentlige sektor tilbage til, jeg ved ikke hvad. Den offentlige sektors udgifter i 1985 har samme størrelse som i 1984, men alene det forhold, at renteudgifterne stiger, stiller store krav til omstilling i den offentlige sektor for at kunne holde den målsætning at holde udgifterne uforandret. Og netop denne omstilling, omprioritering inden for det offentlige, er, hvad den udgiftspolitiske del af aftalen mellem regeringen og det radikale venstre handler om.

Jeg vil gerne understrege, at det, der er sket med udgiftspolitikken ved disse vedtagelser, ikke er, at man har fastlagt finansloven for 1985. Finanslovsforslaget for 1985 vil blive fremsat på normal vis, behandlet på normal vis. Der er alene sket det, at der er truffet aftaler, der gør, at man kan, skal vi sige disponere finanslovsforslaget, efter at der er truffet beslutning om nogle hovedretningslinjer. I øvrigt må der på normal vis tages stilling til finanslovens enkelte poster, og jeg vil f.eks. gerne fremhæve på det radikale venstres vegne, at der ikke ved disse aftaler er taget stilling hverken til u-landsbistand eller til forsvarsudgifter eller andre sager, som står vor interesse særlig nær.

Det vigtige er, at der på et tidligt tidspunkt i arbejdet med finanslovsforslaget og

de offentlige udgifter for 1985 er skabt en afklaring af hovedindholdet af den økonomiske politik. Det lægger vi vægt på. Det tror vi er en forudsætning for, at både organisationerne og andre kan disponere i tryghed, og det tror jeg i sig selv er en meget væsentlig faktor for beskæftigelsesudviklingen og måske især for eksporten.

Flere talere har kritiseret, at der med den aftale, der nu er truffet, tages skridt til den fuldstændige afskaffelse af forbrugertilskuddene på mejeriprodukter. De resterende godt og vel 200 mill. kr. foreslås afskaffet i 1985. Jeg vil godt sige om denne beslutning, at principielt er det meget nemt at indvende noget imod fødevarertilskud og derfor gå ind for at afvikle dem. Vi begyndte jo også på det under den tidligere, socialdemokratiske regering. Jeg mener, det er vigtigt at afvikle dem på et tidspunkt, hvor de øvrige forbrugerpriser er i relativ ro. Så vidt skønnene siger, vil 1985, hvor de afvikles endeligt, være et år, hvor forbrugerpriserne vil være mere i ro end på noget tidspunkt i mange, mange år. Det økonomiske sekretariats skøn er en prisudvikling i 1985 på mellem 3½ og 4 pct.

Jeg skal gøre et par bemærkninger om et led i aftalen, der går under navnet dagpenge-reform.

Jeg skal først understrege, at der står i aftalen mellem regeringen og det radikale venstre, at en dagpengereform skal være udgiftsneutral. Der er altså ikke sat op som fortegn hverken sparekrav eller øgede udgifter, den skal være udgiftsneutral. Dermed håber jeg, at vi kan få en debat om nogle vigtige principper i det fremtidige dagpengesystem. Jeg mener nemlig, at vi står over for vigtige valg i denne debat om vores dagpengesystem. Spørgsmålet er: skal dagpengesystemet være en forsikringsordning tæt knyttet til arbejdsmarkedet og til arbejdsløsheds-kasserne, eller skal det være en mere socialt betonet ordning, som, skal vi sige mere kommer til at minde om en del af det sociale system? Det er en vigtig beslutning at træffe.

Når der nu lægges op til en dagpengereform, er det bl.a., fordi det er ønskeligt at gennemdiskutere med arbejdsmarkedets parter, hvordan de ser på dette vigtige principproblem. Ønsker arbejdsmarkedets parter, specielt fagbevægelsen, at bevare arbejdsløshedsforsikringen som et forsikringssystem tæt knyttet til beskæftigelsen på arbejdsmarkedet